

RĪGAS DOME

Rātslaukums 1, Rīga, LV-1539, tālrunis 67012222, e-pasts: riga@riga.lv

SAISTOŠIE NOTEIKUMI

Rīgā

2021. gada ____ . _____

Nr. _____
(prot. Nr. ____, ____.§)

Par teritoriālajām zonām siltumenerģijas ražošanas veida izvēlei un prasībām iekārtu uzskaitēi

Izdoti saskaņā ar likuma “Par piesārņojumu” 14. panta otro daļu, 17. panta 2.² daļu, Enerģētikas likuma 51. panta otro daļu un likuma “Par pašvaldībām” 43. panta pirmās daļas 13. punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saistošie noteikumi nosaka:

1.1. Rīgas valstspilsētas pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) teritoriālās zonas siltumenerģijas ražošanas veida izvēlei, lai atbilstoši zonējumam ierobežotu vai aizliegtu piesārņojošās darbības, kuru izraisītā emisija var palielināt kopējo gaisa piesārņojuma daudzumu Rīgā;

1.2. prasības dažāda veida iekārtu, ko izmanto mājokļu, dzīvojamo/neapdzīvojamo ēku apkurei un karstā ūdens sagatavošanai vai rūpnieciskajām vajadzībām (turpmāk – iekārtas), izvēlei;

1.3. pašvaldības teritorijā esošo iekārtu reģistrācijas un uzskaites kārtību, kā arī to kontroles un uzraudzības kārtību.

2. Saistošo noteikumu prasības par iekārtu izvēli neattiecas uz iekārtām, kuras paredzētas darbināšanai ārkārtas situācijās un darbojas mazāk par 500 darba stundām gadā.

3. Saistošo noteikumu prasības par iekārtu reģistrāciju un uzskaiti neattiecas uz sadedzināšanas iekārtām, kuru ekspluatācijai ir izsniegta piesārņojošo darbību atļaujas vai apliecinājumi atbilstoši ārējo normatīvo aktu prasībām par kārtību, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai.

II. Teritoriālās zonas siltumenerģijas ražošanas veida izvēlei

4. Teritoriālās zonas siltumenerģijas ražošanas veida izvēlei (turpmāk – zonas) noteiktas, ņemot vērā slāpekļa dioksīda un daļiņu PM_{2,5} piesārņojuma telpisko izkliedi, individuālās un lokālās siltumapgādes iekārtu emisiju daudzuma telpisko izkliedi un devumu kopējā piesārņojuma līmenī, ietekmei pakļauto iedzīvotāju skaitu, teritorijas izmantošanas veidu un centralizētās siltumapgādes sistēmas pieejamību.

5. Pašvaldības teritorija tiek sadalīta trīs zonās, kuru robežas publicētas Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta tīmekļvietnē <https://mvd.riga.lv/>.

6. Pēc nepieciešamības zonas tiek atjaunotas, izstrādājot Rīgas valstspilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmu, ja pašvaldības teritorijā ir pārsniegti vai var tikt pārsniegti vides kvalitātes normatīvi vai augšējie piesārņojuma novērtēšanas sliekšņi.

7. Atjaunotās zonu kartes stājas spēkā vienlaicīgi ar Rīgas valstspilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmas apstiprināšanu un tiek publicētas Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta tīmekļvietnē <https://mvd.riga.lv/>.

III. Prasības iekārtu izvēlei

8. Visās zonās aizliegts būvēt, nomainīt vai uzstādīt stacionāras iekārtas, kurās izmanto ogles siltumenerģijas vai elektroenerģijas ražošanai vai tehnoloģisko procesu nodrošināšanai.

9. Visās zonās aizliegts uzstādīt jaunas individuālās un lokālās siltumapgādes iekārtas, kurās izmanto šķidro kurināmo, ieskaitot dīzeļdegvielu.

10. Visās zonās aizliegts uzstādīt jaunas individuālās un lokālās siltumapgādes iekārtas, kurās izmanto jebkāda veida fosilo kurināmo.

11. Prasības iekārtu izvēlei:

11.1. I zonā:

11.1.1. aizliegts būvēt, nomainīt vai uzstādīt stacionāras sadedzināšanas iekārtas, kurās sadedzina šķidro kurināmo, cieto kurināmo, gāzveida kurināmo vai atkritumus, izņemot saistošo noteikumu 11.1.3. apakšpunktā minēto gadījumu;

11.1.2. apkurei, karstā ūdens apgādei vai tehnoloģisko procesu nodrošināšanai pieļaujama tikai centralizēta siltumapgāde vai bezemisiju siltumenerģijas ražošanas tehnoloģiju izmantošana (elektroenerģija, siltumsūkņi, saules paneļi, saules kolektori u. c.);

11.1.3. ja tehniski un ekonomiski, ņemot vērā ieviešanas un lietošanas potenciālās izmaksas, nav pamatota ēkas siltumapgādes sistēmas pieslēgšana centralizētai siltumapgādes sistēmai vai kopīgam ēkas siltuma avotam, nekustamajos īpašumos, kas ir atsevišķi dzīvokļi daudzdzīvokļu mājās, ir pieļaujama esošās iekārtas nomaiņa pret sadedzināšanas iekārtu, kas atbilst ekodizaina prasībām ar enerģiju saistītām precēm (produktiem), kurā kā kurināmais tiek izmantota gāze un kuras nominālā ievadītā siltumjauda nepārsniedz 50 kW.

11.2. II zonā:

11.2.1. aizliegts būvēt, nomainīt vai uzstādīt stacionāras sadedzināšanas iekārtas, kurās sadedzina šķidro kurināmo, cieto kurināmo vai atkritumus, izņemot saistošo noteikumu 11.2.3. apakšpunktā minēto gadījumu;

11.2.2. apkurei, karstā ūdens apgādei vai tehnoloģisko procesu nodrošināšanai priekšroka dodama bezemisiju siltumenerģijas ražošanas tehnoloģiju izmantošanai; pieļaujama sadedzināšanas iekārtu, kas atbilst ekodizaina prasībām ar enerģiju saistītām precēm (produktiem) un kurās kā kurināmais tiek izmantota gāze, izmantošana, ja bezemisiju siltumenerģijas ražošanas tehnoloģiju izmantošana nav tehniski un ekonomiski pamatota, ņemot vērā to ieviešanas un lietošanas potenciālās izmaksas; priekšroka dodama ēkas vai būves pieslēgšanai kopīgam siltuma avotam;

11.2.3. ja saistošo noteikumu 11.2.2. apakšpunktā norādīto risinājumu izmantošana nav tehniski un ekonomiski pamatota, ņemot vērā to ieviešanas un lietošanas potenciālās izmaksas, tad ir pieļaujama esošas biomasas sadedzināšanas iekārtas nomaiņa ar jaunu biomasas sadedzināšanas iekārtu, kura atbilst ekodizaina prasībām ar enerģiju saistītām precēm (produktiem) un kuras nominālā ievadītā siltumjauka nepārsniedz 50 kW;

11.3. III zonā siltumapgādes nodrošināšanai izvēlas risinājumu, kura izmantošana ir tehniski un ekonomiski pamatota, ņemot vērā tā ieviešanas un lietošanas potenciālās izmaksas, ievērojot šādu prioritāro secību:

11.3.1. bezemisiju siltumenerģijas ražošanas tehnoloģiju izmantošana vai centralizēta siltumapgāde;

11.3.2. ēkas vai būves pieslēgšana kopīgam siltuma avotam, kurā kā kurināmais tiek izmantota gāze vai biomasas;

11.3.3. individuāla siltumapgāde, kurā kā kurināmais tiek izmantota gāze vai biomasas; centralizētās siltumapgādes zonā individuālās siltumapgādes iekārtas nominālā ievadītā siltumjauka nedrīkst pārsniegt 50 kW.

12. Pirms jaunas siltumenerģijas ražošanas uzsākšanas vai siltumenerģijas ražošanas veida maiņas nekustamā īpašuma īpašniekam vai valdītājam (turpmāk – Īpašnieks) ir pienākums pieprasīt saskaņojumu no Rīgas pilsētas siltumapgādes jautājumu komisijas (turpmāk – Komisija) par siltumenerģijas ražošanas veida izvēli. Lai saņemtu saskaņojumu, Īpašnieks iesniedz iesniegumu par siltumenerģijas ražošanas veida izvēli (turpmāk – Iesniegums).

13. Iesniegumā Īpašnieks norāda šādu informāciju:

13.1. fiziskās personas vārds, uzvārds, personas kods, deklarētā adrese, kontaktinformācija; juridiskai personai – nosaukums, reģistrācijas numurs, juridiskā adrese, kontaktinformācija;

13.2. ēkas vai telpu grupas adrese, esošais vai plānotais galvenais lietošanas veids, platība un raksturojums;

13.3. daudzdzīvokļu mājai – ēkas stāvu skaits, dzīvokļu skaits ēkā;

13.4. esošais iekārtas veids un izmantotais kurināmais, ja plānota esošas iekārtas nomaiņa;

13.5. plānotais iekārtas vai risinājuma veids un kurināmais, plānotā jauda, risinājuma izvēles pamatojums.

14. Iesniegumam pievieno šādu dokumentu kopijas:

14.1. valdījuma tiesību apliecinošs dokuments, ja iesniedzējs ir nekustamā īpašuma valdītājs;

14.2. esošās apkures ierīces, iekārtas, dūmvadu un dabiskās ventilācijas kanālu tehniskā stāvokļa pārbaudes akts;

14.3. dzīvokļa vai telpu grupas plāns no kadastrālās uzmērīšanas lietas;

14.4. zemes robežu plāns (ar paredzēto būves izvietojumu, ja tā ir jaunbūve);

14.5. dzīvojamās mājas īpašnieku piekrišana apkures veida maiņai, ja tas skar kopīpašumā esošās komunikācijas.

15. Komisija pieņem lēmumu par siltumenerģijas ražošanas veida saskaņošanu vai lēmumu par atteikumu saskaņot siltumenerģijas ražošanas veidu.

16. Komisijas lēmums par siltumenerģijas ražošanas veida saskaņošanu ir spēkā piecus gadus.

17. Komisijas izdoto administratīvo aktu vai faktisko rīcību var apstrīdēt Rīgas domes priekšsēdētājam. Rīgas domes priekšsēdētāja lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu vai faktisko rīcību var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā likumā noteiktajā kārtībā.

IV. Iekārtu reģistrācijas, uzskaites, kontroles un uzraudzības kārtība

18. Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas enerģētikas aģentūra" (turpmāk – Aģentūra) uzraudzība pār pašvaldības teritorijā esošajām iekārtām ietver:

18.1. iekārtu reģistra izveidi un uzturēšanu;

18.2. iekārtu tehniskā nodrošinājuma un ekspluatācijas prasību ievērošanas kontroli.

19. Aģentūras atbildīgā amatpersona ir tiesīga:

19.1. saskaņojot ar Īpašnieku, piekļūt iekārtai tehniskā nodrošinājuma un ekspluatācijas prasību ievērošanas kontrolei;

19.2. pieprasīt un saņemt no Īpašnieka datus par iekārtu apjomā, kas norādīts saistošo noteikumu 21. punktā, kā arī ziņas par iekārtas regulārajām pārbaudēm atbilstoši ārējo normatīvo aktu prasībām par ugunsdrošību un ēku energoefektivitāti;

19.3. pārbaudīt iekārtu reģistrā ietvertās informācijas atbilstību, veikt ziņu aktualizāciju, pamatojoties uz veiktajiem pārbaudes rezultātiem, Valsts vides dienesta reģistra informāciju vai informāciju, kas saņemta no Īpašnieka.

20. Nekustamā īpašuma īpašnieks vai tiesiskais valdītājs iesniedz Aģentūrā iekārtas reģistrācijas iesniegumu:

20.1. līdz 2023. gada 31. decembrim par iekārtām, kuru darbība uzsākta līdz 2023. gada 30. novembrim;

20.2. viena mēneša laikā pēc iekārtas darbības uzsākšanas par iekārtām, kas izbūvētas vai uzstādītas pēc 2023. gada 30. novembra.

21. Aizpildot iesniegumu, Nekustamā īpašuma īpašnieks vai tiesiskais valdītājs norāda šādu informāciju:

21.1. fiziskās personas vārds, uzvārds, adrese; juridiskai personai – nosaukums, reģistrācijas numurs, juridiskā adrese;

21.2. iekārtas atrašanās vietas adrese;

21.3. iekārtas veids (centrālās apkures katls, karstā ūdens katls, kombinētais centrālās apkures un karstā ūdens katls, istabas krāsns, kamīns, siltumsūknis, cits);

21.4. iekārtas uzstādīšanas gads (ja tas zināms);

21.5. atbilstība ekodizaina prasībām ar enerģiju saistītām precēm (produktiem);

21.6. iekārtas nominālā ievadītā siltuma jauda;

21.7. sadedzināšanas iekārtas kurināmā veids (gāzveida kurināmais (izņemot dabasgāzi), dabasgāze, šķidrās kurināmais (izņemot dīzeļdegvielu), dīzeļdegviela, koksnes granulas, briketes, cits zema mitruma biomasas kurināmais, šķelda, malka, cits augsta mitruma biomasas kurināmais, ogles, cits);

21.8. apsildāmā platība.

22. Nekustamā īpašuma īpašnieka vai tiesiskā valdītāja pienākums ir:

22.1. pēc Aģentūras pieprasījuma sniegt ziņas par iekārtas regulārajām pārbaudēm atbilstoši ārējo normatīvo aktu prasībām par ugunsdrošību un ēku energoefektivitāti;

22.2. nodrošināt Aģentūras atbildīgajai amatpersonai piekļuvi iekārtām tehniskā nodrošinājuma un ekspluatācijas prasību ievērošanas kontrolei un sistēmas darbības pārbaudei;

22.3. pēc Aģentūras pieprasījuma sniegt datus par iekārtu atbilstoši saistošo noteikumu 21. punktā norādītajam informācijas apjomam;

22.4. iesniegt Aģentūrā paziņojumu par izmaiņām iekārtas reģistrācijas apliecinājumā norādītajā informācijā (iekārtas pārbūve, nomaiņa, iekārtas veida maiņa u. c.) ne vēlāk kā viena mēneša laikā pēc izmaiņu veikšanas, norādot ziņas par veiktajām izmaiņām un to veikšanas datumu.

V. Saistošo noteikumu izpildes kontrole un administratīvā atbildība par saistošo noteikumu neievērošanu

23. Par saistošo noteikumu 8., 9., 10., 11., 20. un 22. punktā noteikto prasību neievērošanu fiziskām personām piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz 70 naudas soda vienībām, juridiskām personām piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz 280 naudas soda vienībām.

24. Administratīvā pārkāpuma procesu par saistošo noteikumu 8., 9., 10., 11., 20. un 22. punktā noteikto prasību neievērošanu līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai veic Aģentūras amatpersonas.

25. Saistošo noteikumu 24. punktā minēto amatpersonu lēmumus var pārsūdzēt Aģentūras direktoram.

26. Administratīvā pārkāpuma lietu izskata Rīgas domes Administratīvā komisija.

VI. Noslēguma jautājumi

27. Šo saistošo noteikumu 9. punkts stājas 2023. gada 1. janvārī.

28. Līdz 2022. gada 31. decembrim pieņemtie Komisijas lēmumi par saskaņojumu siltumenerģijas ražošanas veida izvēlei, kas paredz šķidrā kurināmā izmantošanu, ir spēkā līdz tajos norādītā derīguma termiņa beigām.

29. Šo saistošo noteikumu 10. punkts stājas 2025. gada 1. janvārī.

30. Līdz 2024. gada 31. decembrim pieņemtie Komisijas lēmumi par saskaņojumu siltumenerģijas ražošanas veida izvēlei, kas paredz fosilā kurināmā, izņemot ogles un šķidro kurināmo, izmantošanu, ir spēkā līdz tajos norādītā derīguma termiņa beigām.

31. Atzīt par spēku zaudējušiem Rīgas domes 2019. gada 18. decembra saistošos noteikumus Nr. 97 “Par gaisa piesārņojuma teritoriālo zonējumu” (Latvijas Vēstnesis, 2020, Nr. 11; 2021. Nr. 177).

Rīgas domes priekšsēdētājs

M. Staķis

*Iesniedz Rīgas domes Mājokļu
un vides komiteja*

Sprīņģe 67105798
Ikaunieks 67012350